

Undersökning av arbetssituationen hos yrkesverksamma inom konst- och kulturfältet på Åland 2024

Samarbetsprojekt mellan Kulturbyrån och NIPÅ, Nordens institut på Åland

Introduktion

Kulturbyrån i samarbete med Nordens institut på Åland har genom en digital enkät undersökt arbetssituationen hos yrkesverksamma inom konst- och kulturfältet på Åland. Undersökningen genomfördes av praktikant Sara Blomqvist våren 2024. Syftet var att få en mer djuplodande bild och bättre kunskap om de behov och utmaningar som konst- och kulturutövarna har. Resultatet ligger till grund för åtgärderna i ett ESF-projekt 2024-2027, "Innovativ kompetens med bredd och spets", samt åtgärderna i "Kulturpolitisk strategi för Åland 2024 - 2030". Avsikten är att statistiken i undersökningen ska fortsätta att uppdateras återkommande.

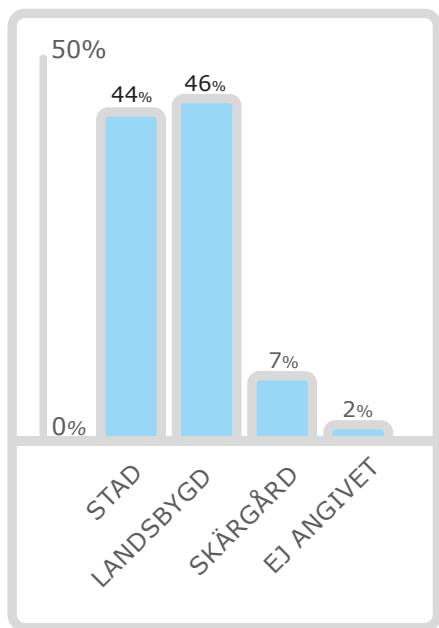
Totalt 82 personer svarade på enkäten som distribuerades till medlemmarna i olika branschorganisationer. Enkäten spreds även genom pressmeddelande och hemsidor hos regeringen, Visit Åland och Ålands Näringsliv. Resultatet har sammanställts på ett sätt som inte röjer respondenternas identitet.

Bakgrundsfakta

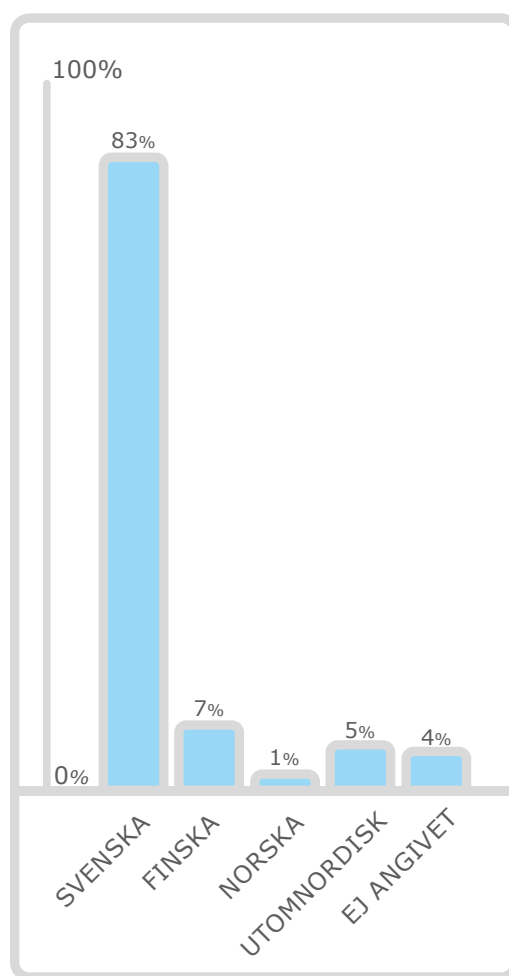
Inledande frågor och kartläggning av deltagarna

I denna sektion undersöker vi deltagarnas boendesituation, modersmål, åldersfördelning och akademiska bakgrund. Genom att analysera dessa faktorer får vi en bättre förståelse för de demografiska mönster som präglar kulturarbetarna och hur dessa kan påverka deras behov och förutsättningar inom sektorn.

Hemort och modersmål

HEMORT

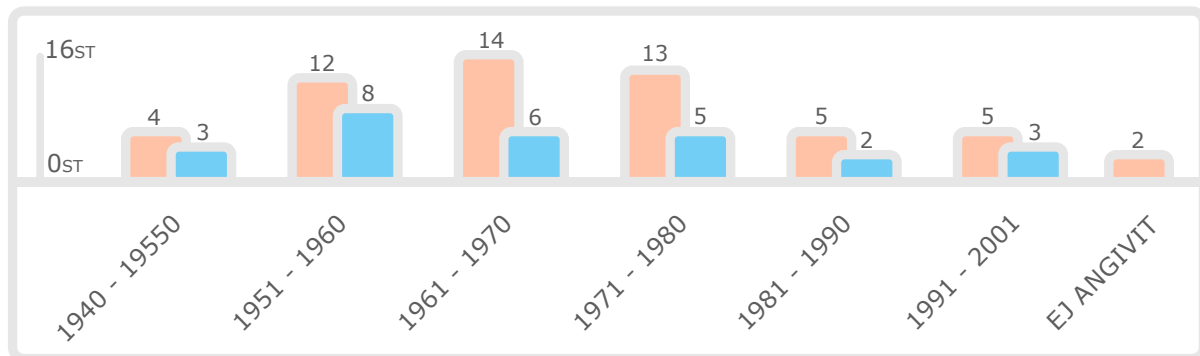
MODERSMÅL

Bor du på landet, i en stad eller i skärgården, och vilket är ditt modersmål?

Den geografiska fördelningen: 46 % bor på landsbygden, 44 % i Mariehamn och endast 7 % i skärgården. 2 % angav ej sin hemort.

Fördelningen av modersmål: 83 % har svenska, 7 % finska, 5 % har ett utomnordiskt språk, 1 % har norska och 4 % har valt att inte ange sitt modersmål.

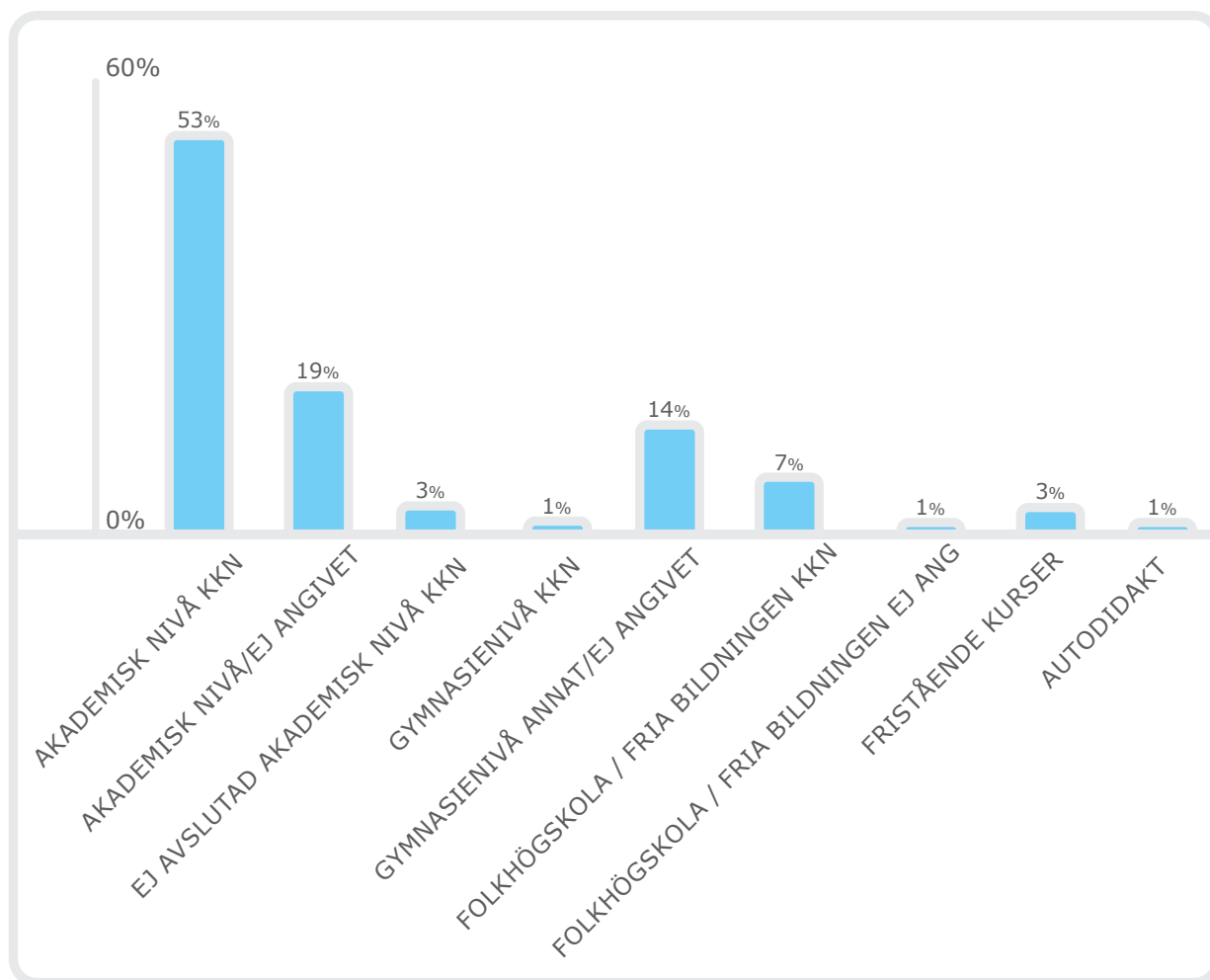
Ålders- och könsfördelning

Vilken utbildning har du?

Undersökningen visar att kvinnor är tydligt representerade bland utövarna, då de utgör 67 % av respondenterna. Åldersstrukturen är relativt hög, med endast 18 % i åldersgruppen 23-43 år. Den största gruppen, 46 %, är mellan 44 och 63 år, medan 33 % befinner sig i åldersspannet 64-84 år. Utifrån detta ser vi ett behov av att arbeta aktivt med nyrekrytering inom branschen och att överväga insatser för att främja jämställdheten.

Akademisk bakgrund

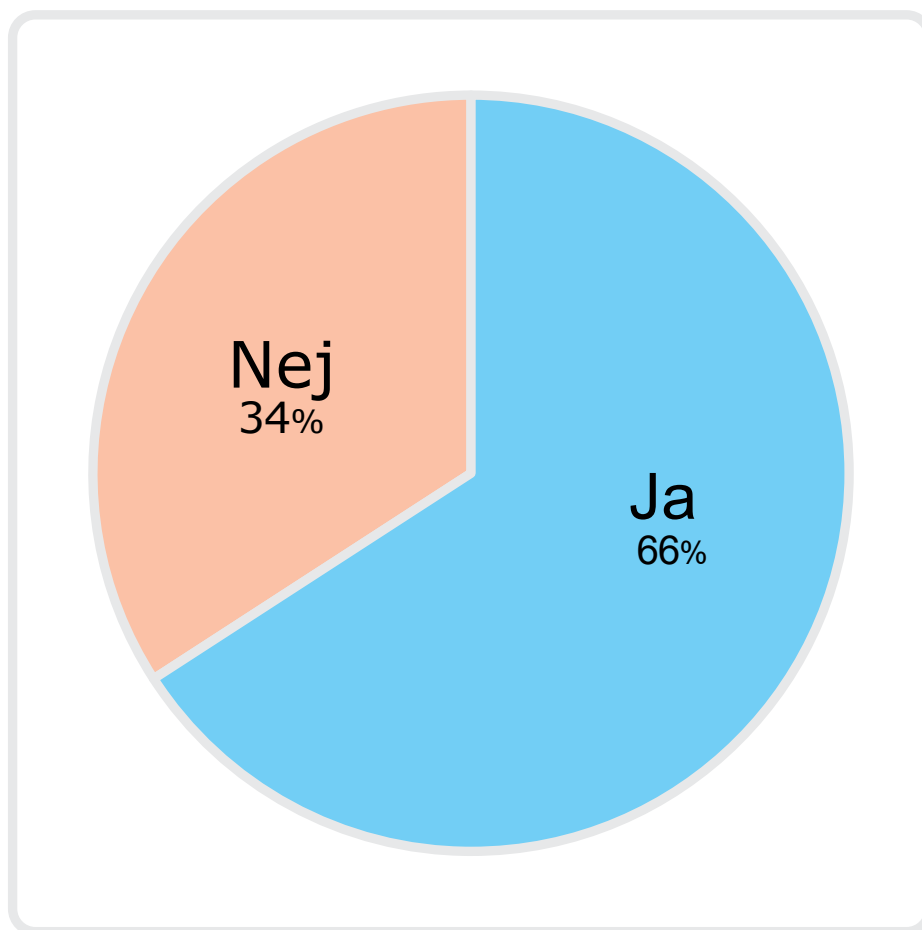
Vilken utbildning har du?

Av totalt 82 respondenter besvarade 70 frågan om vilken utbildningsbakgrund de har. Frågan belyser den bredd av utbildningar inom konst, kultur och kulturella näringar som finns. Majoriteten, 53 %, har genomfört akademiska studier inom området och vi kan konstatera att ett stort antal har en gedigen akademisk grund.

19 % har angivit andra akademiska studier som inte har specificerats eller som inte är relaterade till konst och kultur. 14 % har genomfört gymnasieutbildning utan att ha angett inriktning. Endast 1 % har genomfört och angett att de har gymnasieutbildning inom konst och kultur som sin högsta avslutade utbildning. En mindre andel, 7 %, har studerat på folkhögskolenivå eller deltagit i fria bildningsprogram inom konst och kultur. De som inte har avslutat akademiska studier inom området utgör 3 % av respondenterna.

Dessutom finns det personer som deltar i fristående kurser, 3 % eller som är autodidakter, 1 %. Denna varierande utbildningsbakgrund illustrerar mångfalden inom den kreativa sektorn och betonar behovet av att stödja olika utbildningsvägar för att främja tillväxt och hållbarhet inom konst och kultur.

Arbetsuppgifter och utbildning

Motsvarar dina arbetsuppgifter din utbildning?

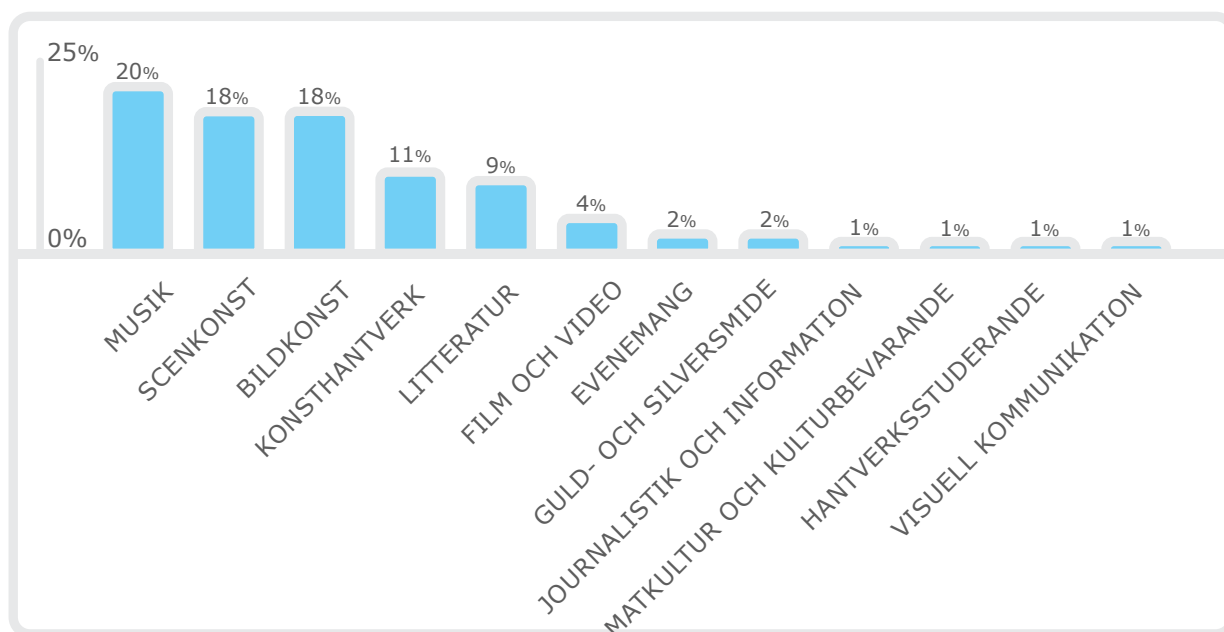
Svaren visar att 66 % av deltagarna anser att deras verksamhet matchar deras utbildningsbakgrund. I den tidigare frågan framkom det att det finns en stor variation av akademiska kompetenser bland deltagarna, med examina inom områden som konst, design, danskonst, hantverk, kommunikation, musik och skådespeleri.

Även ämnen som inte är direkt relaterade till kultur och konst finns representerade. 34 % har kommit in på kultur och skapande via andra vägar, till exempel en har angett sig vara autodidakt.

Verksamhetsområde och verksamhetsformer

I denna del av undersökningen fokuserar vi på olika aspekter av kulturutövarnas yrkesverksamhet. Vi undersöker vilka områden de är verksamma inom, vilka former deras verksamhet tar, samt deras nuvarande och önskade verksamhetsgrad. Vidare analyserar vi orsakerna till att många har sidoverksamheter och deras syn på lönsamheten inom kultursektorn. Dessutom granskar vi hur kulturutövarna förhåller sig till branschorganisationers ersättningsnivåer och hur de upplever balansen mellan arbetsinsats och ekonomisk ersättning.

Verksamhetsområde

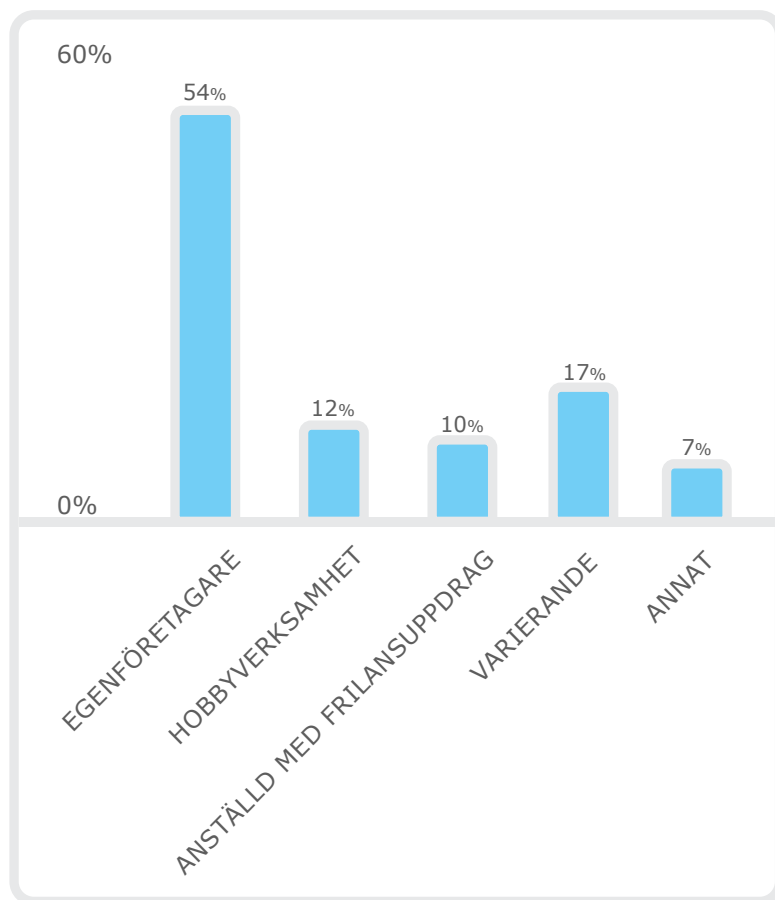

Inom vilket konst-/kulturområde är du verksam?

Av de 82 som svarade valde 16 att inte uppge sitt verksamhetsområde. Bland dem som svarade kan man tydligt se att de största områdena är musik, scenkonst och bildkonst. Även konsthantverk och litteratur representerades av en betydande andel av deltagarna.

Utifrån svaren kan man dra slutsatsen att musik, scenkonst och bildkonst är de mest representerade verksamhetsområdena bland deltagarna, vilket tyder på ett starkt engagemang inom dessa kulturella uttrycksformer. Samtidigt visar undersökningen att konsthantverk och litteratur också har framträdande roller, vilket betonar mångfalden inom kultursektorn. Det faktum att 16 personer valde att inte uppge sitt verksamhetsområde kan tyda på att vissa deltagare kanske arbetar inom flera områden eller känner att deras verksamhet inte helt passar in i de traditionella kategorierna.

Verksamhetsform

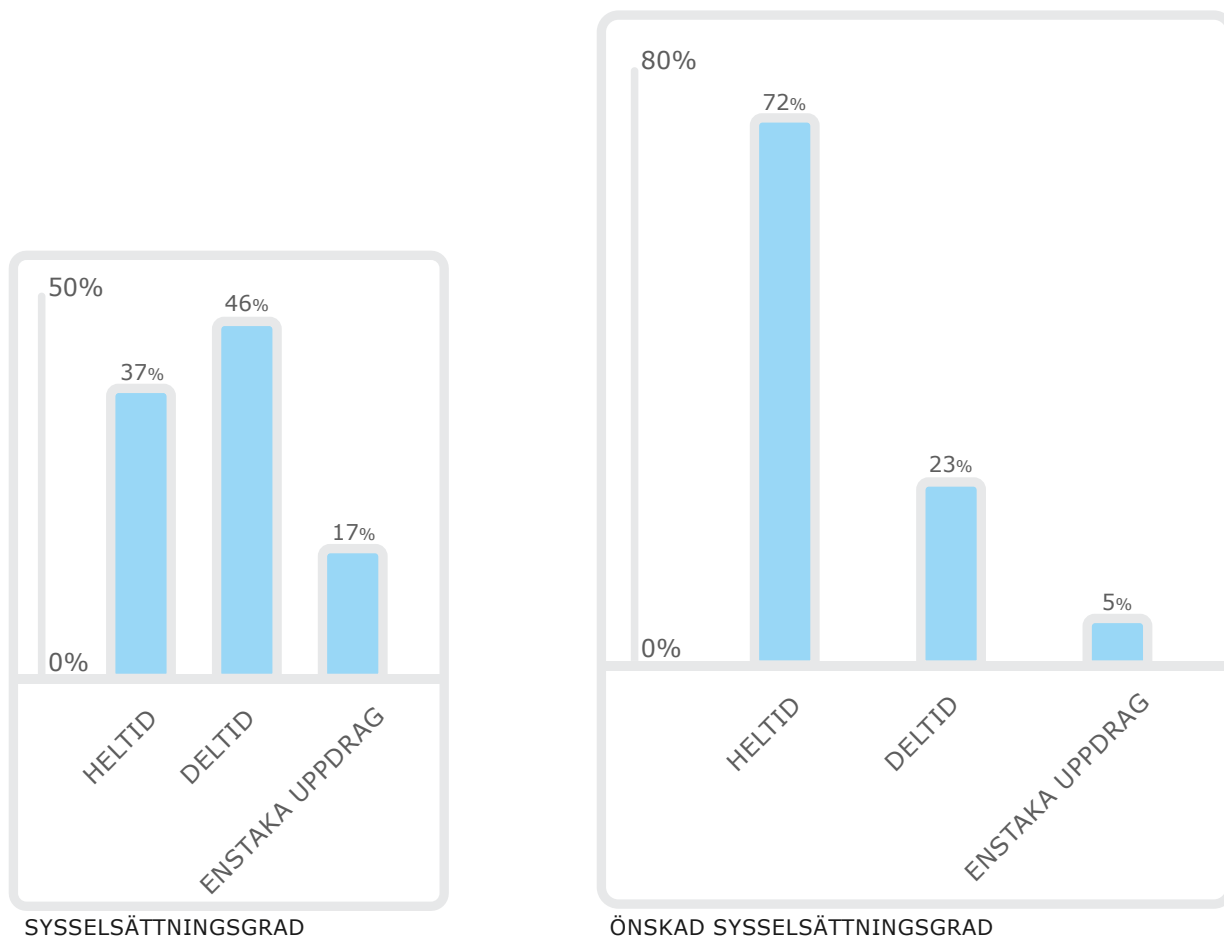

I vilken form bedriver du din verksamhet?

Av svaren framkom det att en majoritet av deltagarna bedriver sin verksamhet som egenföretagare med hela 54 %. Många, 17 %, ger en bild av att det varierar hur deras verksamhet bedrivs, därefter följer hobbyverksamhet på 12 % och anställda i kombination med frilansare på 10 %. 7 % har angett annat.

Verksamhetsgrad och önskad verksamhetsgrad

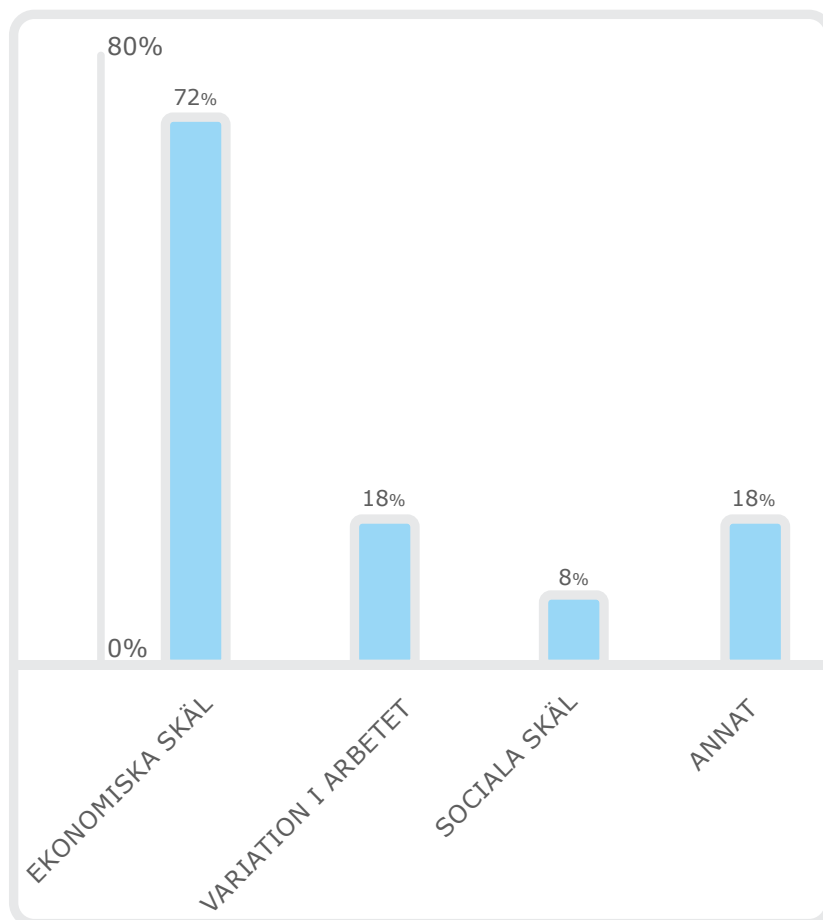

Vilket av alternativen motsvarar din arbetsinsats i din kreativa verksamhet?

Utifrån svaren som inkom i undersökningen kan vi se en betydande skillnad mellan önskad och faktisk verksamhetsgrad inom kultursektorn. En majoritet av de svarande, 46 %, arbetar deltid med sin kulturella verksamhet, medan endast 37 % har möjlighet att arbeta heltid. Dessutom arbetar en betydande del endast sporadiskt, vilket indikerar att många inom branschen tvingas kombinera sitt kulturella arbete med andra jobb för att uppnå ekonomisk stabilitet.

Denna situation blir ännu mer problematisk när man beaktar att 72 % av de svarande önskar arbeta heltid inom kultursektorn, men att många hindras från detta av ekonomiska skäl. Samtidigt är endast 23 % av de svarande nöjda med att arbeta deltid, trots att 46 % idag befinner sig i den situationen. Denna diskrepans mellan önskemål och verklighet pekar på betydande utmaningar inom branschen, särskilt vad gäller lönsamhet och möjligheten att kunna försörja sig på heltid med sitt kulturella arbete. Detta tyder på ett behov av åtgärder som kan förbättra de ekonomiska förutsättningarna för kulturarbetare, så att fler kan uppnå den arbetsgrad de strävar efter.

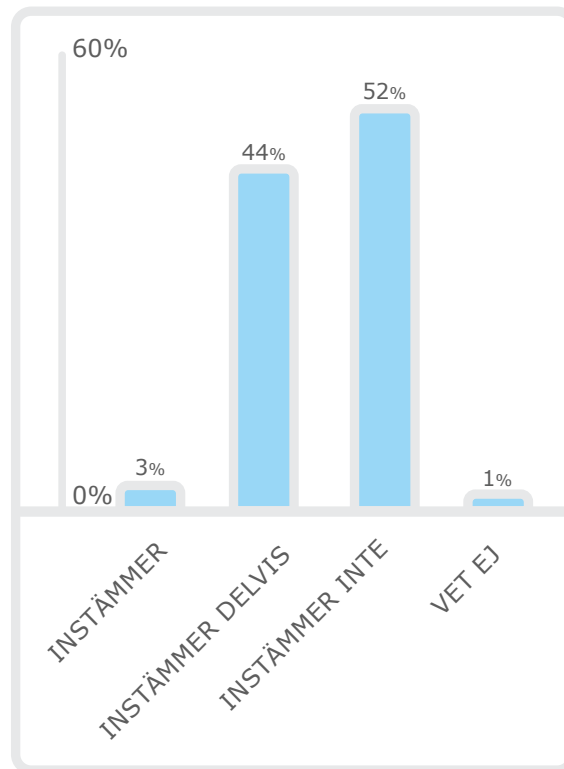
Orsaker till sidoverksamhet

Om du även utför arbete som inte hänger ihop med konst och kultur, vad är orsaken till det?

72 % av de svarande uppger att de också utför arbete som inte är kopplat till deras kulturella verksamhet. Detta tyder på att många, även de som är heltidsverksamma inom kultur, av ekonomiska skäl måste komplettera med icke-kulturellt arbete, vilket pekar på utmaningar vad gäller lönsamhet i branschen. Vidare anger 18 % att de söker variation i arbetet och därför väljer att arbeta med annat, medan 18 % uppger andra orsaker, som inte specificerades. Dessutom arbetar 8 % inom andra näringar av sociala skäl.

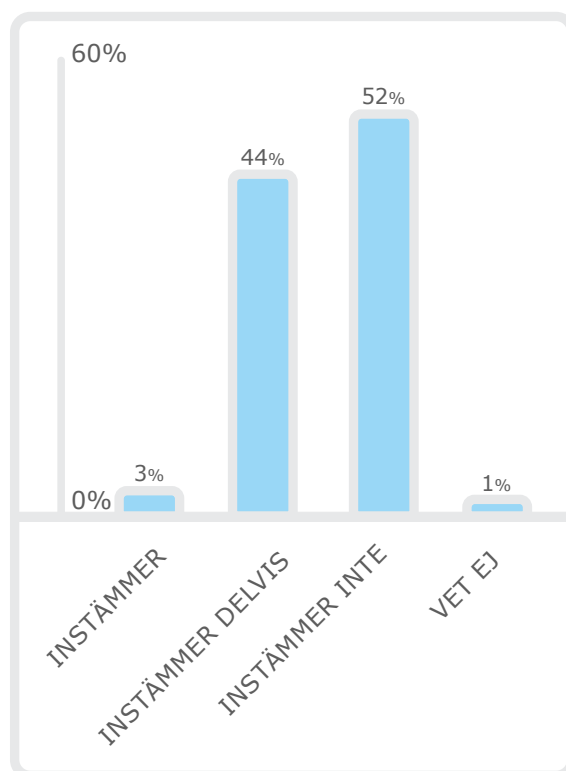
Åsikter om skälig ersättning

Tycker du att ersättningen för ditt konst- och kulturarbete är skälig, det vill säga står i relation till arbetsinsatsen?

I denna fråga får vi en inblick i att hela 52 % upplever att ersättningen för deras arbete inte står i relation till arbetsinsatsen. Detta kan indikera att mycket av den kulturella verksamhet som utförs dras med en stor andel oavlönat eller lågavlönat arbete. Endast 3 % upplever att de får lön för nedlagt arbete. Medan 44 % instämmer delvis. Bakom dessa svar finns det mer att utforska och arbeta med.

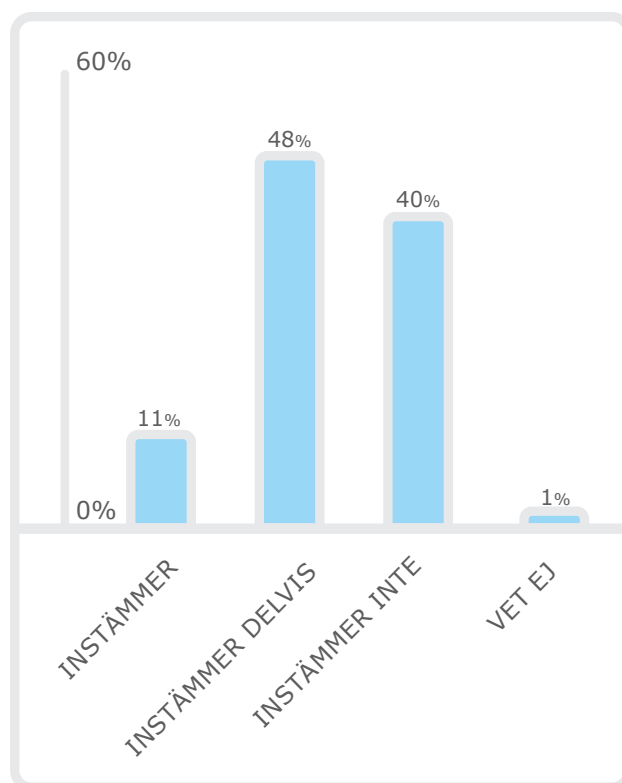
Synen på sin lönsamhet

Är ditt kreativa arbete lönsamt?

Även här ser vi indikationer på att branschen kämpar med svag lönsamhet då endast 11 % av de svarande instämmer i att deras verksamhet är lönsam. Det positiva är att 48 % uppger att de delvis instämmer medan en betydande andel, 40 %, inte instämmer. Det är en tydlig indikation på att åtgärder behövs för att utveckla branschen mot ett mer lönsamt arbetssätt eller att vi måste utveckla marknaden.

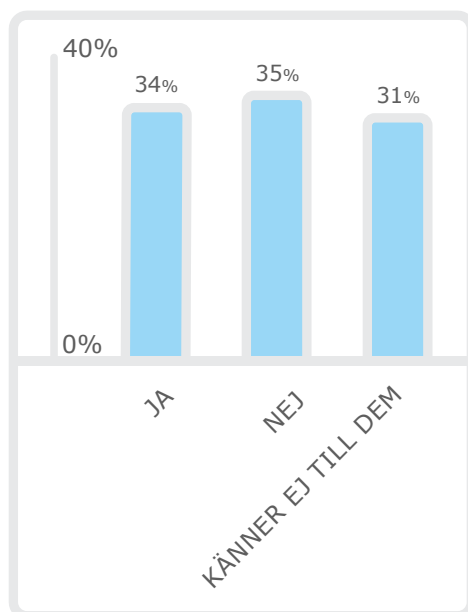
Hur man upplever ersättningen för sin insats

Tycker du att ersättningen för ditt konst- och kulturarbete är skälig, det vill säga står i relation till arbetsinsatsen?

I denna fråga får vi en inblick i att hela 52 % upplever att ersättningen för deras arbete inte står i relation till arbetsinsatsen. Detta kan indikera att mycket av den kulturella verksamheten som utförs dras med en stor andel oavlönat eller lågavlönat arbete. Endast 3 % upplever att de får lön för nedlagt arbete. Medan 44 % instämmer delvis. Bakom dessa svar finns det mer att utforska och arbeta med.

Bruk av branschens ersättningsmodeller

Använder du dig av branschens löne- och arvodesrekommendationer som grund för prissättningen av ditt arbete?

Gruppen som väljer att arbeta med branschorganisationers rekommendationer och den som väljer att inte göra det är relativt jämnstora, det skiljer endast 1 % mellan grupperna. 31 % uppger att de inte känner till om det finns rekommendationer att tillgå. Här finns det utrymme för att utveckla och höja kompetensen kring ersättning inom dessa branscher.

Hur man upplever ersättningen för sin insats

Vilka åtgärder/förändringar skulle vara viktiga för att stärka dina möjligheter att leva på ditt konst-/kulturarbete?

Efter att ha granskat de öppna svar som lämnats av deltagarna i enkäten framkommer det flera återkommande förslag och önskemål som förtjänar särskild uppmärksamhet.

Många respondenter uttryckte behovet av en starkare närvaro av kulturinstitutioner och en ökad satsning på konstnärlig personal, både på längre och kortare kontrakt.

Flera deltagare efterfrågade en skattefinansierad kulturskola med grundläggande konstundervisning för barn och unga över hela Åland. Det skulle bidra till att främja konstnärlig utbildning och engagemang från tidig ålder.

En central oro gällde bristen på ekonomiskt stöd och erkännande för konstnärligt arbete. Många konstnärer känner sig undervärderade och kämpar för att få betalt för sitt arbete. Även behovet av mer praktiskt stöd framhölls, så som hjälp med att söka bidrag och hantera ekonomiska frågor.

Förslag på åtgärder inkluderade subventionerade hyror eller konstnärsresidens, ökade arbetsstipendier, förnyade regler och avgifter för att kunna bedriva verksamhet i kulturhus och offentliga utrymmen, samt en ökad medvetenhet och värdering av konstens betydelse i samhället.

Sammanfattningsvis pekar svaren på ett behov av en omfattande strategi för att stödja och främja kulturellt skapande på Åland, med fokus på att förbättra arbetsvillkoren för konstnärer, öka tillgången till resurser och skapa en mer gynnsam miljö för kulturella aktiviteter och uttryck.

Utvecklingsmöjligheter

I denna del av undersökningen har vi fokuserat på att ta reda på intresset för olika utvecklingsinitiativ bland kulturarbetare, med målet att identifiera möjligheter för stöd och förbättringar inom branschen.

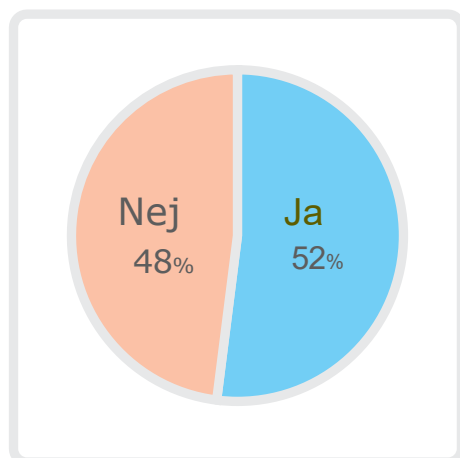
Resultaten visar på en stark vilja bland deltagarna att engagera sig i projekt som kan förbättra lönsamheten och utveckla deras verksamheter. Hela 48 % av de svarande uttrycker intresse för att delta i sådana projekt, vilket indikerar ett tydligt behov och en öppenhet för att hitta nya vägar framåt.

En annan viktig aspekt som undersökts är tillgången till arbetslokaler och behovet av gemensamma resurser. Trots att en majoritet har tillgång till ändamålsenliga lokaler, finns det en betydande andel som saknar detta. Detta kan ses som en möjlighet att utveckla gemensamma utrymmen för övning och produktion, vilket skulle kunna stärka den kulturella infrastrukturen. Vidare visade undersökningen ett stort intresse för en gemensam digital plattform och inspirationsmöten, med 77 % av deltagarna som uttryckte behov av dessa verktyg för att underlätta marknadsföring och samarbete.

Utbildningsinsatser är ett annat område där intresset är högt, särskilt inom digital marknadsföring, där 69 % av de svarande vill ha mer utbildning. Även utbildning inom administration och export väckte intresse hos 60 % av deltagarna, vilket tyder på ett behov av stöd för att hantera de mer affärsorienterade aspekterna av kulturarbetet. Däremot var intresset för utbildning inom arbetssäkerhet och certifiering av säkerhetsarbete betydligt lägre, endast 6 %, vilket kan tolkas som ett område med lägre prioritet för kulturarbetarna. Denna undersökning visar på tydliga utvecklingsvägar och pekar på möjligheter att stötta kulturen på nya sätt, utöver traditionella.

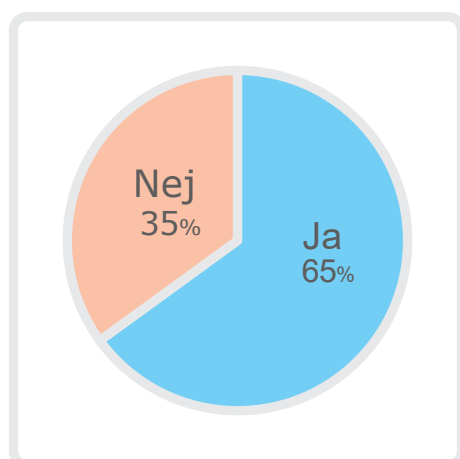
Intresse av att delta i utvecklingsinsatser

Är du intresserad av att ingå i ett projekt som kan erbjuda hjälp med produkt-/ lönsamhetsutveckling?

48 % uppger att de är intresserade av att delta i utvecklingsprojekt i syfte att förbättra lönsamheten i sin verksamhet. Detta pekar på en ganska stark vilja i att hitta nya vägar framåt och en öppning för insatser.

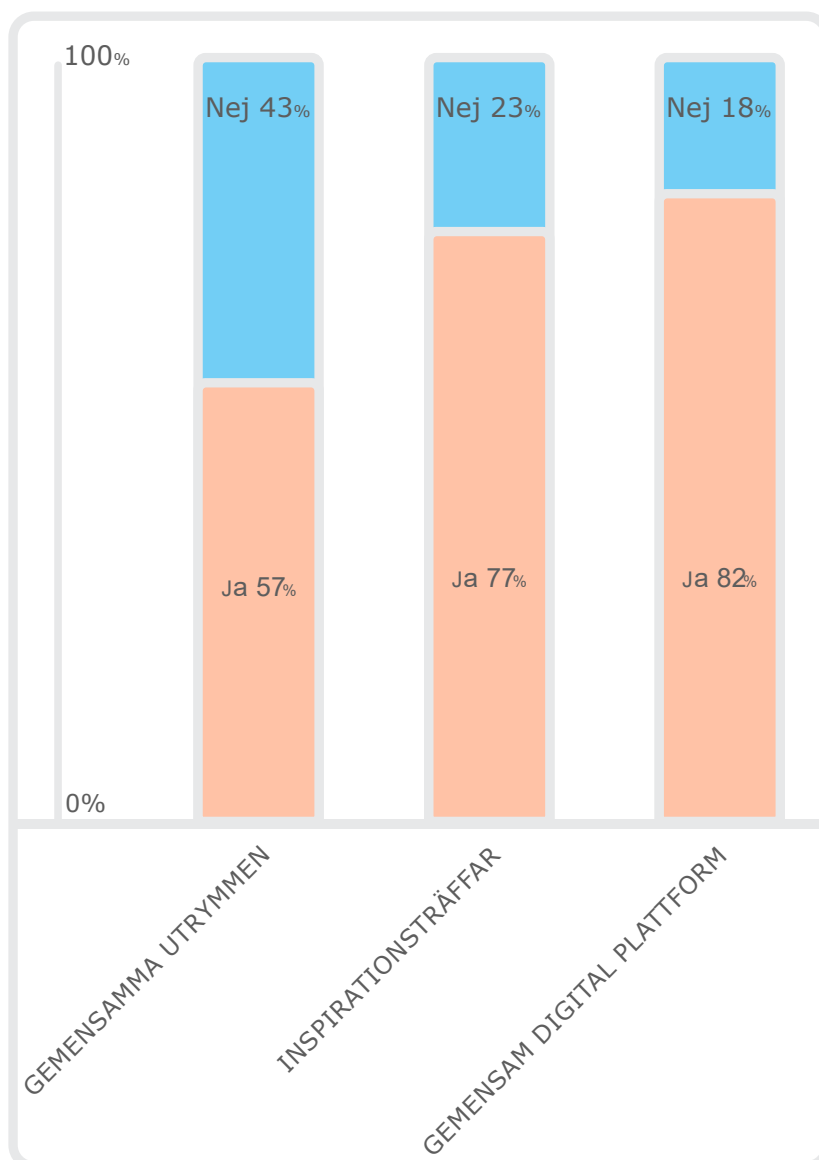
Tillgång till arbetslokal/ateljé

Har du tillgång till arbetslokal/ateljé för övning och produktion?

En majoritet av deltagarna i enkäten har tillgång till ändamålsenliga lokaler men en ganska stor andel saknar det. Detta är en utvecklingsmöjlighet och kan vara en ingång till att arbeta kring det stöd som konst- och kultursektorn behöver.

Utvecklingsinsatser

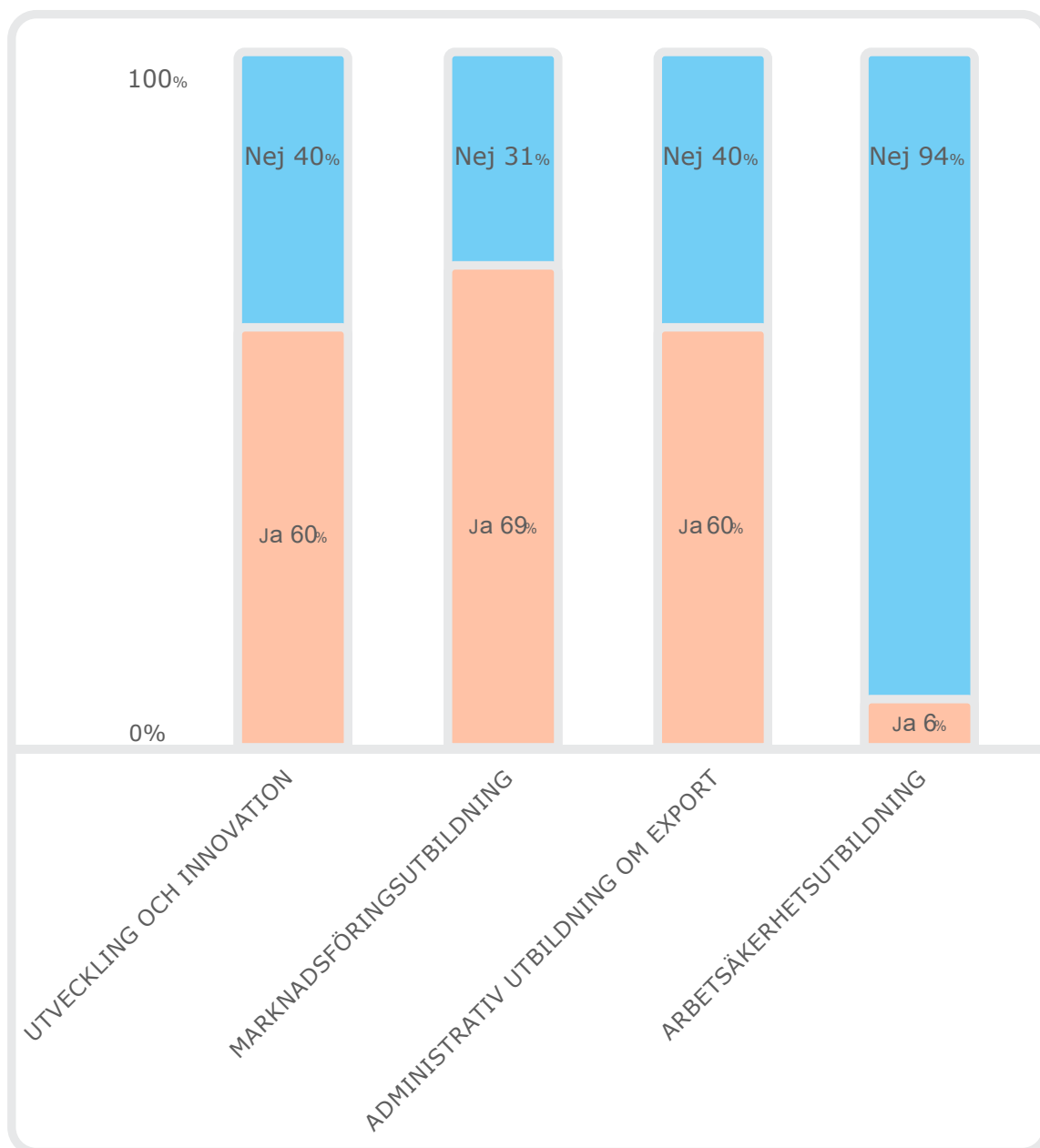
Är du intresserad av följande insatser?

I denna del av undersökningen presenteras resultaten från tre frågor som belyser intresset för olika typer av stödinsatser som inte är bidragsgrundande. Vi frågade deltagarna om deras behov av tillgång till gemensamma lokaler för ateljéer och verkstäder, och även om det finns ett intresse för inspirationsmöten samt en gemensam digital plattform.

Resultaten visar att drygt hälften av deltagarna har tillgång till ändamålsenliga lokaler, men en betydande andel saknar detta, vilket pekar på en möjlighet att utveckla stödåtgärder som inte är bidragsbaserade. På frågan om behovet av inspirationsmöten svarade hela 77 % att de skulle vara intresserade av satsningar på kompetensutveckling och möten för att utbyta idéer och skapa nya samarbeten. Dessutom visade 76 % intresse för en gemensam digital portal som skulle kunna samorganisera kulturutövare och

ge en överblick av kulturlivet på Åland. Dessa insatser representerar möjliga vägar att stödja kultursektorn på ett sätt som stärker samarbete och utveckling utan att förlita sig på traditionella bidrag. Genom att möta dessa behov kan vi skapa en mer sammanhållen och effektiv kultursektor, där resurser delas och nya möjligheter växer fram.

Möjliga utbildningsinsatser

Är du intresserad av följande insatser?

I denna graf redovisar vi resultaten från fyra frågor som syftar till att kartlägga intresset för olika typer av utbildningar inom kultursektorn. Vi undersökte vilka områden som kulturarbetarna ser som mest relevanta för kompetensutveckling.

Intresset för utbildning inom innovation och utveckling av den egna konstformen eller verksamhetsområdet var betydande, med 60 % av deltagarna som uttryckte att de skulle vilja delta i sådana kurser. Det mest efterfrågade utbildningsområdet var dock digital marknadsföring, där hela 69 % av deltagarna visade intresse. Skattegränsfrågor och exportadministration är även viktiga områden för kulturarbetarna, med 60 % som önskar utbildning inom detta ämne. Däremot var behovet av utbildning inom arbetssäkerhet mycket lågt, där endast 6 % av de svarande ansåg att de behöver komplettera med sådan utbildning.

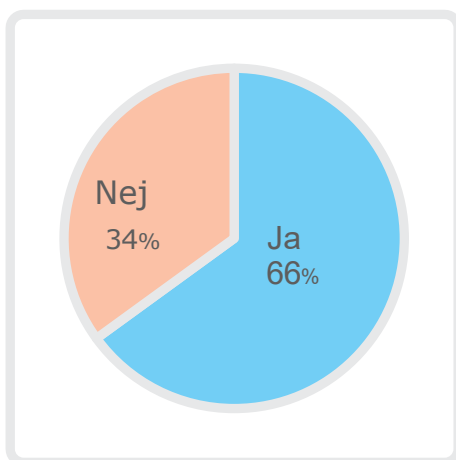
Sammanfattningsvis visar grafen att det finns ett stort behov av både praktisk och teoretisk utbildning inom flera nyckelområden för att stödja kulturarbetare i deras yrkesutövning och främja deras tillväxt.

Hälsoinsatser och social trygghet

Det är avgörande att utveckla lösningar som gör det möjligt för fler kulturarbetare att få tillgång till social trygghet, såsom pension och sjukledighet. Denna trygghet är inte bara en grundläggande rättighet utan också en nödvändighet för att säkerställa långsiktig hållbarhet och återväxt inom kultursektorn. Den svaga återväxten vi ser i branschen kan delvis förklaras av osäkerheten kring sociala förmåner, vilket avskräcker många från att satsa fullt ut på en karriär inom kultur.

Utöver social trygghet är förebyggande hälsoinsatser, som företagshälsovård, tillgång till subventionerade träningskurser, massage och andra hälsofrämjande åtgärder, avgörande för att stödja kulturarbetarnas välmående. Genom att erbjuda dessa tjänster kan vi minska risken för sjukdom och utbrändhet, vilket i sin tur kan bidra till att fler vågar satsa på en långsiktig karriär inom kulturområdet. Att skapa en mer stabil och hälsofrämjande arbetsmiljö är därför inte bara viktigt för individen, utan också för kultursektorns framtid och utveckling.

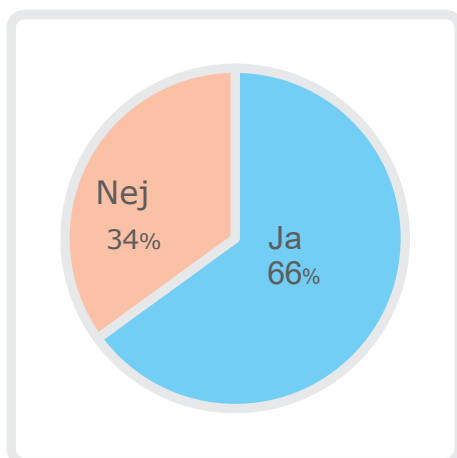
Välmåendeinsatser

Finns det behov för välmåendeinsatser inom ditt yrkesområde?

Många deltagare i undersökningen betonade vikten av att ha tillgång till hälsovårdsinsatser som fysioterapi, massage, subventionerade träningskort och andra former av terapi för att främja välmående. Det framkom ett starkt behov av företagshälsovård och förebyggande insatser, som flera lyfte fram som avgörande för att kunna fortsätta vara aktiva och hållbara i sin yrkesverksamhet inom kultursektorn.

Social trygghet

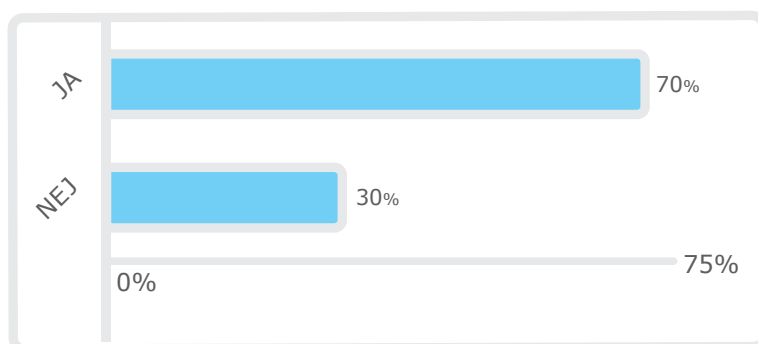
Omfattas du av social trygghet inom ditt konst- och kulturområde, t ex sjukförsäkring, pensionsgrundande inkomster?

Att 44 % av de som är verksamma inom konst och kultur saknar social trygghet är en oroande siffra som pekar på en allvarlig brist inom sektorn. Denna osäkerhet kan avskräcka många från att fullt ut satsa på en karriär inom kulturen, vilket i sin tur kan vara en av orsakerna till den svaga återväxten av nya kulturskapare. När kulturarbetare tvingas verka utan tillgång till grundläggande sociala skyddsnät som pension och sjukförsäkring, skapas en osäkerhet som kan leda till utbrändhet, ekonomisk instabilitet och i förlängningen en minskad motivation att fortsätta arbeta inom fältet.

Det är därför av yttersta vikt att vi ser över och utvecklar lösningar för att erbjuda social trygghet till kulturarbetare. Genom att skapa ett tryggare och mer hållbart arbetsliv kan vi inte bara stödja dem som redan är verksamma inom sektorn, utan också locka och behålla nya talanger. Detta kräver en gemensam insats från både offentliga och privata aktörer för att säkerställa att kulturens viktiga roll i samhället kan fortsätta att utvecklas och blomstra.

Hur ser kulturarbetare på finansiering?

Kulturarbetarnas syn på finansieringsmöjligheter inom sektorn visar på både medvetenhet och varierande erfarenheter. En majoritet av respondenterna uppgav att de aktivt använder sig av olika finansieringskanaler såsom Taika, Svenska kulturfonden och Konstsamfundet, medan en betydande andel inte gör det alls. Många upplever att stipendier spelar en begränsad roll i deras ekonomiska trygghet, där endast en liten del av inkomsten täcks av sådana bidrag. Detta pekar på ett behov av att förbättra både tillgången till och processen kring finansiering, särskilt för de som inte redan är etablerade inom konstnärliga kretsar. Samtidigt finns det en stark uppfattning om att ansökningsprocessen för stipendier är utmanande, med lång väntetid, otillräcklig ekonomisk täckning, och en brist på tydliga riktlinjer och feedback. Dessa faktorer bidrar till en osäkerhet som påverkar konstnärers förmåga att planera och genomföra sina projekt, vilket understryker behovet av reformer för att stödja konstnärlig verksamhet på ett mer rättvist och effektivt sätt.

Vet du varifrån du kan få tilläggsfinansiering för ditt kreativa arbete med hjälp av stipendier?

Av de totalt 81 respondenterna uppgav 70 % att de använder olika kanaler för finansiering och stöd inom kultursektorn, medan 30 % rapporterade att de inte gör det. Bland de mest frekvent nämnda kanalerna finns Taika (Konstfrämjandets centralorganisation), Svenska kulturfonden, Konstsamfundet och olika stiftelser. Dessutom omnämndes andra organisationer och fonder som NIPÅ, Leader och landskapets evenemangsstöd. Vissa svar poängterar det breda utbudet av tillgängliga finansieringskällor, medan andra uttrycker en brist på specifika typer av investeringsstöd. Sammanfattningsvis visar svaren på en hög medvetenhet om och aktiv användning av olika finansieringskanaler inom kultursektorn.

Uppskatta hur stor andel av din försörjning från konstnärlig verksamhet som täcks av stipendier under din yrkeskarriär.

Av de totalt 81 respondenterna uppskattade majoriteten, 47 personer, att mindre än 5 % av deras försörjning från konstnärlig verksamhet täcktes av stipendier under deras yrkeskarriär. Endast 7 personer angav att de täcktes till närmare 100 %, medan 27 personer inte fick några stipendier alls. Övriga svarade varierande, med några som angav specifika procentandelar och andra som betonade att stipendierna inte utgjorde en väsentlig del av deras inkomst. Sammantaget visar svaren på en bred variation i hur mycket stipendier har bidragit till respondenternas försörjning från deras konstnärliga verksamhet

Vilka utmaningar finns det med ansökningsprocessen gällande stipendier?

Utmaningarna med ansökningsprocessen gällande stipendier är många och varierande enligt svaren från respondenterna. En vanlig upplevd svårighet är de långa väntetiderna mellan ansökan och beslut, vilket kan skapa osäkerhet och svårigheter att planera framåt. Dessutom pekar flera på problemet med att medlen som beviljas ofta inte täcker de faktiska kostnaderna för projektet, vilket kan leda till ekonomiska utmaningar och svårigheter att genomföra planerade aktiviteter.

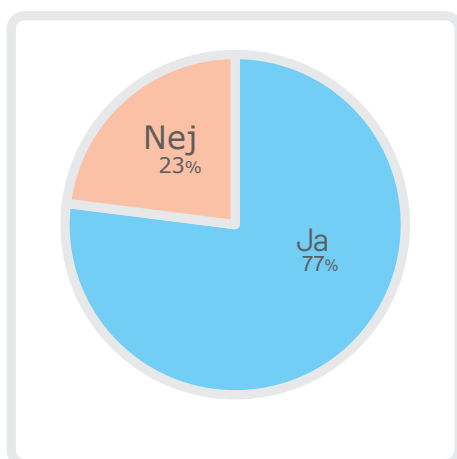
Osäkerheten kring ansökningsprocessen och de krångliga reglerna nämns också som hinder, liksom bristen på feedback vid avslag och upplevd godtycklighet i tilldelningen av stipendier. Många känner också att kriterierna för att beviljas stipendier är otydliga eller för politiserade, vilket gör det svårt att veta vad som förväntas i ansökan.

Andra utmaningar inkluderar svårigheter med att uppskatta publikantal och budgetering för projektet, samt att formulera ansökningar på ett sätt som tydligt och korrekt framhäver projektets värde och målsättningar. För vissa är språkbarriären en utmaning, medan andra pekar på problemet med att hitta lämpliga stipendier som matchar deras verksamhet och behov.

Det finns också en upplevd ojämlikhet i fördelningen av stipendier, där vissa känner att de som redan är etablerade inom konstnärliga kretsar gynnas, medan andra kämpar för att få ekonomiskt stöd för sina projekt. Slutsatsen är att ansökningsprocessen för stipendier är komplex och krävande, och att det finns ett behov av tydligare riktlinjer, bättre feedback och en mer transparent fördelning av resurserna för att stödja konstnärlig verksamhet på ett effektivt sätt.

Landskapets stipendier

Finns det behov av att uppdatera riktlinjerna för landskapets stipendier för att bättre möta utvecklingen med fler gränsöverskridande projekt/arbeten?

Baserat på svaren verkar det finnas en del behov av att uppdatera riktlinjerna för landskapets stipendier för att bättre möta utvecklingen med fler gränsöverskridande projekt och arbeten. Trots att vissa respondenter anser att det redan är på god väg, finns det fortfarande några nyckelpunkter att beakta:

Tydligare regelverk: Många efterfrågar tydligare och mer detaljerade beskrivningar av vad som gynnas och finansieras av landskapets stipendier. Detta skulle underlätta för ansökande att veta vilka projekt som kan vara lämpliga att söka stöd för.

Flexibilitet och anpassning: Det finns önskemål om mer flexibla ansökningsformulär och kriterier för att bättre kunna möta olika konstnärers och kulturarbetares behov och förutsättningar. Detta skulle kunna inkludera en variation av stipendier för olika typer av projekt och arbeten.

Mer spridning av stipendier: Vissa påpekar att det verkar vara samma personer som får stipendier om och om igen. Det finns en önskan om att se en bredare spridning av stipendier för att inkludera fler konstnärer och kulturarbetare.

Ökad tillgänglighet och transparens: Flera respondenter efterlyser ökad tillgänglighet genom fler ansökningsperioder och tydligare kommunikation om ansökningsprocessen. Dessutom betonar de vikten av transparens i bedömningsprocessen och feedback vid avslag för att förbättra möjligheterna att utveckla och förbättra ansökningar.

Genom att ta hänsyn till dessa nyckelpunkter och genomföra lämpliga förändringar i riktlinjerna kan landskapets stipendier bättre möta behoven hos konstnärer och kulturarbetare samt främja en mer mångfacetterad och inkluderande kulturscen.

Här är en sammanställning av nyckelförslag och åsikter från respondenterna:

Nyttja befintliga kunskaper och erfarenheter: Det finns en önskan om att dra nytta av den kunskap och erfarenhet som redan finns inom konst- och kultursektorn. Detta kan innebära att involvera konstnärer och kulturarbetare i utformningen av kulturpolitiken och utdelningen av stipendier.

Inkluderande kulturpolitik: Konst och kultur behöver vara inkluderande för alla, med lika möjligheter för alla att delta och få stöd. Det betonas att konst inte bara är ett pyssel utan en yrkesverksamhet som behöver respekt och ekonomisk värdering.

Förbättrad ansökningsprocess: Det finns önskemål om en mer tillgänglig och stödjande ansökningsprocess för stipendier och kulturprogram. Det föreslås att det ska finnas möjlighet att få stöd och feedback från experter inom fältet för att utveckla projektidéer.

Minska vänskapskorruption: Det påpekas att det finns en uppfattning om att vissa personer erhåller stipendier och uppdrag på grund av vänskap istället för professionell förmåga. Detta bör undvikas genom ökad transparens och objektiva bedömningskriterier.

Representation och jämn fördelning: Det efterfrågas en jämnare fördelning av stipendier och resurser mellan olika konstnärliga discipliner samt mellan professionella och amatörer. Dessutom betonas vikten av att ha en mångfald av representanter i beslutsfattande organ.

Förbättra tillgänglighet och infrastruktur: Det finns önskemål om förbättrad tillgång till övningsutrymmen, stöd för kulturverksamheter på landsbygden och skapandet av en levande kulturarena på Åland, såsom utvecklingen av Alandica.

Förbättra kulturutbildning och yrkesvägar: Det betonas behovet av bättre utbildning och stöd för konstnärer och kulturarbetare, inklusive en revidering av läroplaner och möjligheter till arbetsstipendier för grupper av konstnärer.

Ekonomiskt stöd och erkännande: Konstnärers ekonomiska villkor behöver förbättras genom en ökad förståelse för deras livsvillkor, inklusive frågor som pension och socialt skydd. Det föreslås också att kultur och näringsliv bör integreras mer för att skapa fler möjligheter för konstnärer att få betalt för sitt arbete.

Främja återväxten av hantverkare: Det är viktigt att stödja och främja nästa generation av hantverkare för att säkerställa en fortsatt levande konst- och kulturscen på Åland. Detta kan uppnås genom att erbjuda utbildnings- och lärlingsprogram, skapa möjligheter för unga att delta i mästartklasser och mentorskap, samt genom att främja en positiv och

inkluderande kultur som välkomnar och stödjer nya talanger inom hantverksområdet

Genom att ta hänsyn till dessa förslag kan landskapet Åland förbättra sina kulturpolitiska åtgärder och stödja en mer dynamisk och inkluderande konst- och kulturscen.